

Antero Laukkanen kd ym.

Kirjallinen kysymys Holokaustin muistopäivän lisäämisestä kalenteriin EU:n strategian ja kansainvälisen käytännön mukaisesti

Eduskunnan puhemiehelle

Kansainvälistä Holokaustin uhrien muistopäivää vietetään ympäri maailman vuosittain 27. tammikuuta Auschwitz-Birkenaun keskitys- ja tuhoamisleirin vuonna 1945 tapahtuneen vapauttamisen muistoksi. Suomessa muistopäivää ryhdyttiin viettämään v. 2002, mutta muista länsimaista poiketen Suomessa päivän nimeksi tuli valtioneuvoston päätöksellä Vainojen uhrien muistopäivä. YK:n yleiskokous antoi v. 2005 julistuksen, jonka perusteella YK on julistanut 27. tammikuuta nimenomaan Kansainväliseksi holokaustissa menehtyneiden muistopäiväksi. Suomen valtiolla on valitettavasti ollut oma osuutensa holokaustissa, ja olisi johdonmukaista, että Suomessa vuosittain tammikuun 27. päivänä vietettäisiin nimenomaan Holokaustin muistopäivää muiden maailman valtioiden tavoin.

Vuonna 2021 julkaistussa EU:n strategiassa antisemitismin torjumiseksi ja juutalaisen elämäntavan vaalimiseksi jäsenvaltioita kannustetaan viettämään kansainvälistä holokaustissa menehtyneiden muistopäivää. Antisemitismin torjuminen EU:ssa on yhteinen tehtävä, joka edellyttää yhteisiä ponnisteluja jäsenvaltioilta muun muassa siten, että Suomessakin holokaustin muistoa kunnioitettaisiin lisäämällä sille omistettu muistopäivä kalenteriin. Tämä on yksi merkittävä keino lisätä tietoutta holokaustista tuleville sukupolville.

Suomenkielisen virallisen nimen näkökulmasta on ristiriitaista, että valtioneuvosto on jatkuvasti käyttänyt muistopäivästä omassa englanninkielisessä viestinnässään nimeä Holocaust Remembrance Day. Muistopäivän ruotsinkielinen nimi Minnesdagen för förintelsens offer viittaa yksiselitteisesti holokaustin uhreihin, samoin sen saksankielinen nimi. Suomenkielinen nimi poikkeaa kansainvälisestä ja eurooppalaisesta käytännöstä viitaten laajemmin erilaista vainoa kokeneisiin. Eri tahot, esimerkiksi Holokaustin uhrien muisto ry, ovat vuosien ajan pyrkineet vaikuttamaan siihen, että muistopäivän nimi muutettaisiin sen alkuperäistä tarkoitusta kuvaavaksi myös suomalaisessa kalenterissa. Poikkeava nimeäminen herättää hämmennystä, kun muistopäivän merkitys jää monille epäselväksi.

Myös EU:n antisemitismin torjunnan koordinaattori Katharina von Schnurbein nosti tämän nimiongelman esiin Suomen-vierailullaan viime huhtikuussa ja kehotti Suomea muuttamaan päivän nimen.

Kirjallinen kysymys KK 561/2022 vp

Päivän harhaanjohtava suomenkielinen nimi johti alkuvuodesta kiusalliseen tilanteeseen, kun Rauman kaupunki päätti muistaa 27.1. inkeriläisten vainoja. Kaupungin valmistelu- ja päätösasiakirjoissa ei viitata sanallakaan holokaustiin tai juutalaisvainoihin.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitämme asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Kuinka hallitus edistää sitä, että EU:n strategian ja kansainvälisen käytännön mukaisesti Suomalaiseen kalenteriin tehdään nimikemuutos, jossa kalenterissa oleva nimike "Vainojen uhrien muistopäivä" muutetaan muotoon "Holokaustin muistopäivä"?

Helsingissä 27.10.2022

Antero Laukkanen kd
Peter Östman kd
Sari Essayah kd
Sari Tanus kd
Päivi Räsänen kd
Sanna Antikainen ps